

HydroAkademia o mokradłach i retencji

12.6.2026 - | Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych

Warsztaty terenowe, wykłady ekspertów i dyskusje o ochronie mokradeł - jubileuszowa, 10. HydroAkademia zgromadziła w Nadleśnictwie Bielsko specjalistów zajmujących się gospodarką wodną i adaptacją lasów do zmian klimatu.

W wydarzeniu uczestniczyło ponad 40 osób reprezentujących Lasy Państwowe, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, organizacje pozarządowe oraz firmy projektowe.

Torfowiska w praktyce

Pierwszy dzień warsztatów odbył się w terenie – na obszarze Nadleśnictwa Bielsko i Nadleśnictwa Kobiór. Uczestnicy wraz z ekspertami – Wiktorem Kotowskim z Centrum Ochrony Mokradeł oraz Mikołajem Siemaszko – odwiedzili m.in. torfowisko przejściowe w rezerwacie Rotuz.

To przykład współpracy Lasów Państwowych, przyrodników oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach na rzecz ochrony cennych siedlisk mokradłowych.

Podczas wizyt terenowych rozmawiano o metodach ochrony torfowisk, możliwościach prowadzenia działań retencyjnych oraz dostosowaniu rozwiązań do lokalnych warunków przyrodniczych. Jednym z omawianych przykładów było torfowisko w sąsiedztwie Stawu Wspólnik na terenie Nadleśnictwa Kobiór.

Retencja i renaturyzacja

Drugi dzień HydroAkademii miał charakter wykładowy i dyskusyjny. Eksperci zwracali uwagę na najważniejsze wyzwania związane z ochroną mokradeł i gospodarowaniem wodą w krajobrazie.

Podkreślano m.in., że:

- odwodnienie torfowisk prowadzi do znaczącej utraty retencji podziemnej,
- celem małej retencji jest przede wszystkim uwodnienie terenów przyległych i podnoszenie poziomu wód gruntowych,
- skuteczna renaturyzacja polega na przywracaniu funkcji ekosystemu, a nie jego wyglądu,
- właściwe działania wymagają rozumienia procesów hydrologicznych i analizowania obiegu wody w krajobrazie.

Zwracano także uwagę na alternatywne formy użytkowania zdegradowanych torfowisk, takie jak paludikultura, czyli produkcja roślinna dostosowana do warunków bagiennych. Profesor Wiktor Kotowski wskazał, że trzcina świetnie się nadaje do produkcji papieru, pałka na materiał izolacyjny i jako paliwo, a mozga trzcinowata jest wykorzystywana jako pasza i paliwo.

Woda w górach

Ostatni dzień szkolenia poświęcono gospodarce wodnej w obszarach górskich. Zajęcia prowadził prof. Mariusz Czop z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Szczególną uwagę poświęcono warunkom panującym w Karpatach, gdzie zasoby wód podziemnych

są ograniczone ze względu na budowę geologiczną oraz zmieniające się warunki klimatyczne.

Podkreślano znaczenie zatrzymywania wody w miejscu opadu oraz spowalniania spływu powierzchniowego. Istotną rolę odgrywają w tym lasy, które wspierają retencję i ograniczają erozję wodną.

Warsztaty realizowane są w ramach projektów adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu oraz projektu „Lasy dla mokradeł”, współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Partnerami przedsięwzięcia są m.in. Centrum Ochrony Mokradeł, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

<https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosci/hydroakademia-o-mokradlach-i-retencji>